

Today's Lawyer

De advocaat, ethisch ondernemer

VOORWOORD - Herman Buysens

Gemutualiseerd en toch nog onafhankelijk?

Krachtens artikel 2 van de OVB-Codex Deontologie voor Advocaten vereisen de verplichtingen die op de advocaat rusten zijn absolute onafhankelijkheid, vrij van alle druk, in het bijzonder van de druk van eigen belangen of van beïnvloeding van buitenaf. Eén van de bestaansvoorwaarden van deze onafhankelijkheid is dat de advocaat niet financieel afhangt van derden, die hem kunnen beïnvloeden. In het bijzonder niet van de overheid. Dit is eeuwenlang de regel geweest.

In een democratische rechtsstaat dient de overheid voor al haar burgers een betaalbare toegang tot de rechter mogelijk te maken. Ook voor de armen. Historisch gebeurde dit door het pro deo systeem, een kosteloos engagement van de balie. Gelet op de toenemende juridisering werd sinds enkele decennia de tweedelijns juridische bijstand in het leven geroepen. Mettertijd stelde de overheid vast dat om al haar burgers een betaalbare toegang tot justitie te verstrekken, de tweedelijns juridische bijstand zou moeten worden uitgebreid. Hiertoe bestond geen politieke wil en is dan gegrepen naar het instrument van de fiscaal aftrekbare rechtsbijstandsverzekering. De kost van de toegang tot justitie werd aldus geprivatiseerd, maar met een bescheiden overheidsincentive door gedeeltelijke fiscale aftrekbaarheid.

Als tegemoetkoming voor hun medewerking, eisten de verzekeraars dat een nomenclatuur van prestaties met vaste ereloonbedragen zou worden ingevoerd. Dat geschiedde met het koninklijk besluit van 28 juni 2019, dat op 1 september 2019 in werking trad. Over deze fiscale (deels) aftrekbare verzekering vindt u elders in dit nummer een artikel.

Onmiddellijke vaststelling is echter dat de advocatuur naast de tweedelijns juridische bijstand nu ook een tweede kanaal wordt opgedrongen, waardoor haar financiële onafhankelijkheid ten opzichte van de overheid dreigt te worden aangetast. De ingevoerde nomenclatuur en tarieven zijn niet dwingend, maar het is onvermijdelijk dat ze zullen uitgroeien tot standaardtarieven, waar de gemiddelde advocaat niet buiten kan.

Evolueren wij zo niet naar een verdoken mutualisering, waarbij het inkomen van de modale advocaat door de overheid kan bepaald worden? En is dit verenigbaar met de door ons hoog in het vaandel gedragen onafhankelijkheid, die het wezen van ons beroep uitmaakt?

We mogen hier niet licht overgaan.

Verder in dit nummer:

Hoe de prijs bepalen van uw diensten als advocaat - 2

De liquiditeitstest en balanstest uit het WVV financieel-analytisch bekeken - 6

Interactions entre le secret d'affaires et le secret professionnel de l'avocat - 12

Strafpleiters en de media: een moeilijke verhouding - 16

Verwarring tussen romantiek en ethiek aan de balie - 19

De fiscaal aftrekbare rechtsbijstandsverzekering: een vloek of een zegen? - 21

Inkomsten uit auteursrechten ook roerend voor advocaten? - 24

Werkten mee aan dit nummer:

Herman Buysens, Stijn Goeminne,
Andries Hofkens, Ben Houdmont,
Hugo Lamon, Roeland Lembrechts,
Sophie Lens, Alex Tallon,
Frederic Thiebaut, Mieke Verplancke

September 2019

Jaargang 5, Nr. 3

Periodiciteit: Tweemaandelijks

Erkenningsnummer: P918488

Verantwoordelijke uitgever:

KnopsPublishing (V.U.)

 KnopsBooks.com

INNOVATING
LEGAL MARKETS Powered by
KNOPSPublishing.com